

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Földes Ede
könyvkereskedése
Beth'án-utca 2. sz. alatt,
hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

A tanév elején.

Két hónap telt el azóta, hogy az iskolák hazabocsátották növendékeiket.

A gyermeket tárt karokkal fogadták szülői, hogy az édes otthonban kipihentessék fáradságait. Az édes anya szeretettel becézgeti s kényezteti a két hónapos vendéget; a szemből látszik, hogy egész lelkevel rajta deget; őt nem érdekli a bizonyítvány, csak a gyermeke, a kit ő meleg szeretetével jónak, szelidnek, szofogadónak nevelt; vajjon nem változott-e meg? Az édes apa kérdegeti tanulmányai felől; az élet komolyabb dolgairól is elbeszélget vele; felkelti érdeklődését a saját foglalkozásának részletei iránt; beavatja fontosabb családi ügyekbe; magával viszi, ha ügyeinek elintézésére megyen, hogy emberekkal érintkezni, komoly ügyekben eljárni tanuljon. Épen mint a madár: az anya meleg fészekbe várja, az apa repülni hívogatja a fiakat. Bánásmódjuk szelid; soha durva szót nem hall a gyermek; feleselést, ellenkezést soha sem tapasztal; az apának s anyának egyetlen szép szava vagy kérése tekintete elég, hogy feltétlen engedelmességet követeljen. A kis testvérek kedveskedő szeretettel nyüzsgönek tekintélyes bátyjuk körül; mutogatják játékaikat; hívogatják, hogy részt vegyen időöltéseikben, apró-cseprő trefásan komoly dolgaikban. Csupa szeretet, csupa őszinteség, csupa jókedv, csupa tisztaság; és jóízű beszéd és magaviseletben. A tanuló bejárja a kertet, a határt, az ismerős helyeket; s a komoly munka után a gyermek lesz megint teii piros pozsgás egészséggel és életörömmel. Így bocsátják el könnyek közt szerető gondok közt, szívig ható jó tanácsok közt az új iskolai esztendőre.

De nem minden tanuló lehet ilyen szerencsés. A másik otthonban talán a szülők feleselést, sőt zavardasát, talán a testvérek irigykedését látja; talán kis gyermek kora óta hozzászokott a nyers bánásmód s apró hibákért való fenyegetések és ültegek közt a durvasághoz, titkolózáshoz és hazudozáshoz. Talán a rossz példák és a nélkülözés vergődései között eltompult benne a lelkiismeret szava, mely a rossztól, pl. más tulajdonának megkárosításától, alattomoságtól és engedelmességtől tiltaná. Talán mind annak éppen az

ellenkezőjét látja folytonosan, a mit a szerénység, jó rend és tisztaság, meg a jó ízű beszédben és egész magatartásban megkíván. Talán gyengédtelen vagy épen tiszteletlen nyilatkozatokat hallott azok felől, a kikre az iskolai nevelése bízva van. Talán még arra is ösztönzik, hogy dicsekedjék el vele, ha valamiben tanítóját rászédni sikerült. Sőt talán annyira is elmegy a tapintatlanságuk, hogy a tanuló előtt a tanítót okozzák a bizonyítvány gyenge érdemjegyeiért.

Azt kérdeim én most a szíves olvasótól, hogy lehet-e két ilyen különböző körből iskolába került növendéket egyenlő eszközökkel, egyenlő könnyűséggel s egyenlő sikerrel jóra nevelni? Megtanítani azt, a ki nincs a szükséges előismeretek birtokában; rendessé és pontosan tenni azt, a kítől illet gyermekkorá óta nem követték, sőt nem is igényelhettek; szorgalmatossá tenni azt, a ki csak indolenciát tapasztalt; engedelmessé tenni azt, a kit a durva bánásmód érzéketlenné tett; háladatossá tenni azt, a kit otthon tanítóitól soha jót nem hallott; szerénységet és jó ízlést teremteni abban, a ki esetleg üresfejű urhatámság dőllyet vagy a tisztaság érzékének teljes hiányát hozta hazulról.

De hisz mind-ezek talán nem is olyan fontos dolgok. Nem kell a gyermeket sokat pallerogtatni; a gyengéd és finom érzület mellekes dolog, sokszor épen ártalmas és költséges fenyegetés. A fő az, hogy iskolai jövedelmét és türelhető bizonyítványt kapjon.

Könnyen érhető dolog, hogy ez így van a szülőknél. De hogy aztán a tanuló is csak ilyen szempontból veszi a művelődés munkáját; az már szerencsétlenség. Mert nem sok pszichologia kell hozzá, hogy a tanuló ilyen feltételek közt, ilyen felfogás terhével a vállain nem jó kedvvel végzi a dolgát, hanem már ebben a korban is a kenyérkeresés kényszeréből.

Mind ezt pedig azért irtuk le az új iskola év elején, hogy a szülők figyelmeztessék az iskolával való együttműködésre, az iskola céljainak támogatására. A tanuló csak rövid órákat tölt az iskolában, hol a tanárnak a megszabott ismeretanyagot egész sereggel kell közölni, alkalmas módon hozzáférhetővé tenni. A többi időben a tanuló jórészt át van adva az otthona vagy társa-

sága hatásának. Hogy ez a hatás milyen lesz, az már csak kis részben függ a tanítótól; hanem függ a szülők vagy helyetteseik szerető gondosságától s azoktól az erkölcsi fundamentumoktól, melyekkel otthonról az iskola társadalmába bocsátották.

Ha a szülők az iskola iránt és gyermekeik haladásá iránt érdeklődnek; ha eltávolítják az esetleges akadályokat a szellemi fejlődés útjából; s ha a tanító tapasztalatait meghallgatva nem erőszakolják gyermekeiket felszeg családi ambícióból olyan munkára, melyhez nincs meg a kedve vagy ereje; akkor kevesebb lesz a kínos meglepetés, melyet gyenge tanulók indolens vagy elfogult szülőknél hazavisznek.

L. I.

SZEMLE.

A vesztegetés ügye. A bizottság elfogadta Szivák előadói munkáját, melynek eredménye: Szapáry László gróf megtevélyedett; Hédeváry Ártatlan; a képviselők megvesztegetése hazugságnak bizonyult. De hozzátesszük: az obstrukció itt vesztegetés szenvedett és az országban kar esett. A vesztegetés nem abban van, a mit egyes képviselőkről vallottak vagy nem vallottak, ez az ő magánügyük. A vesztegetés a cselzővők kudarcában rejlik. Rá akarták bizonyítani a miniszterelnökre, hogy vesztegetett. Iteltek, mielőtt meggyőződést szerettek volna. Játszottak a „szubjektív meggyőződés” tiszteletreméltó fogalmával. Vakon neki mentek a falnak. Iszonyu nagy dolgok várakozását keltették, és kitűnt, hogy egy ellenzéki ember egy ellenzéki ember számára pénzt csalt ki egy hiszekegy és félrevezetett mágnástól. És ezért csapták ezt a nagy lármát. Ezért állították pellengére országunkat. Ezért engedték felkavarni azt a vastag és utálatos sarat, mely a nagy városok, politikai középpontok sötét zugaiban megfenekleni szokott. Vajjon nem lett volna tisztább s egyenesebb eljárás, ha Dienest az első kísérletnél gallérnál fogták és kilóditották volna? Vagy ha a politikai indulat érthetővé teszi a hevesiséget, melylyel ezt az ügyet

TÁRCA.

Zálogosdi.

Ajánlva: Sz. Vilmuskának.

Ifjak, lányok játszadozva
Sorban ülnek szépen,
Sok a hiba, gyűl a zálog,
Jut a csókból bőven.

Egy szobrot áll, más meggyet szed,
Kutba esik többje,
Apácza lett a legszebbik,
Meg is ijed tőle.

Összenéz a sok hamis lány,
Gyónnod kell most lányka,
Kijelölik a barátot,
A ki majd megváltja.

Sok a bűnöd? nagy a bűnöd?
Meg is lakolsz érte,
Rég esengem egy csókodért,
Ma megkapom végre.

Remeg a lány, mindhiába
Nem hallgatnak rája,
Feloldják a bűne alól,
Kigyul az orczája.

És attól a naptól fogva
A nyugtát sem lelte.
Attól az egy édes csóktól,
Nehezebb a lelke.

Ne kérde senki.

Ne kérde senki, ugysem mondanám,
Hogy oly nagyon mi bánt.
Mit sejtetni hagyok, annyi csupán,
Óhajtom a halált.

Nem volna kedvem utána járni,
Ha elhiszitek-e?
Vállannak igen nehéz a kereszt,
Leroskadok bele.

Testi baj muló gyógyulást talál,
De nem a lelki ki!
Baj, hogy nem mindég zöldül a remény
A hitnek romjain.

A szív, a lélek nem hal meg soha,
Jusson a sirba bár;
E világra hol annyit szenvedek,
Kisértni vissza jár.

Bizonytalanság.

Azt sem tudom mi bajom van,
Mi buval van lelkem tele,
Ugy érzem magam mint a fa,
Ha hull a lombja, levele.

S mig új tavasz jön, álmodik
Mesésen gazdag álmokat,
S egy napsugaras reggelen,
Szárak ágain rügy fakad.

Fakad-e rügy? nyílik virág?...
Egyszer az én lelkemben még?...
Szerelmed napja hoz tavaszt?...
S hevéstől fölenged a jég?...

Oh vagy talán az én szívem
Egy örök téllal fenyeget?...
Lesz elhagyott pusztá táj,
Mely körös körül hófedett.

Nyári éjjel.

Egy csöndes nyári éjszakán
Bajos dalt zeng a csalogány.

S mig ágbogán madár dalol,
Csapong lelkem, ki tudja hol.

Az erdő olyan báj-teli,
Mert hát nem érdek vezet.

Egy elkésett kicsiny pille,
Siet a rózsa kelyhibe;

A tűnő holdnak szerteszét,
Susogják, ne menj, oh ne még.

Mig lassu tánczot lejt a lég,
Illat, virág, ölelkezők.

Egy örök ábránd vonja át,
Az erdő lombos sátorát.

A szerelemnek élnek itt,
Madár, a dal, a többi mind.

S ezeket együtt látva így,
Bennem is felébred a hit.

És hallok édes hangokat,
Mely a lelkemben dalt fakaszt.

Sallak Róza.

megragadták, nem lett volna-e nobilább, okosabb, bölcsőbb: kézni a hang nekiereszkedésével és bevárni a vizsgálat eredményeit? Tegyük kezüket a szívükre a botrányesinálók és mondják meg: nem ártottak-e az ország jó hírnevének?

A többség aposztrofálása. Az obstrukciós ellenzék által tökéletesen összekuszált politikai helyzet ma is teljesen bizonytalan. Csak az a sajtóságos fordulat állott be, hogy az ellenzék egyre türelmetlenebbül követeli a többségtől, hogy segítsen tisztázni a zavart. „Hol a többség? „Mit csinál a többség? „kiáltozzák növekvő hévvel. Izgatottan ostromolják a szabadelvű pártot, hogy segítse kiszabadulni az országot a súlyos válságból, melybe az ellenzék döntötte. Csodálatos! Eddig mindig azt hallottuk, hogy a szabadelvű párt semmi; nem számít; a kisebbség képviseli a nemzetet. Most meg egyszerre megváltozik minden: a többség mégis csak többség; mégis csak tőle függ, hogy milyen alakulásuk legyen az országos ügyeknek. Igen, ugy van! Csak a többség irányíthatja az ország ügyeit; csak az viselhet értük felelősséget. De ezen kötelessége gyakorlásában nem szabad felülnie semmifele ugrató taktikának.

Rendőrség államosítása. Hála Istennek! valahára már erre is gondolhatunk. A vidéki városok közbiztonsága és közrendje sem lesz egészen kiszolgáltatva a véletlennek és indulencziának. A belügyminisztériumban ugyanis a m. kir. csendőrséget illető fontos újításokkal foglalkoznak. Ezek szerint a rendezett tanácsú városok területén a csendőrség fogja átvenni a rendőri szolgálatot.

Háborús hírek. A Balkánon a zavarok annyira elhatalmasodtak, hogy minden valószínűség szerint fegyveres közbelépésre lesz szükség. A szultán készen áll a háborúra.

Az angol király f. hó 1-én Bécsbe érkezett királyuk látogatására. Fényes fogadtatás és ünnepek voltak a fejedelmi vendég tiszteletére. Az angol király másnap reggel a Kapuczinusok templomában meglátogatta Erzsébet királynő és Rudolf főherceg koporsóit. Hosszasan imádkozott és koszorukat tett a koporsókra.

Olay Lajos beszámolója. Az obstrukció ellenzék legelőkelőbb vezérferfia aug. hó 30-án Szigetvárott választói előtt beszámoló-beszédet tartott, melyben az aktuális politikával foglalkozott. Ő sem tartja helyesnek a nagy hangú s képtelen álláspontot: Mindent vagy semmit! Híve a békés kibontakozásnak, mert annak elkövetkeztét az országra sürgős szükségnek látja.

A válság.

Budapest, 1903. szept. 2.

A király ma este visszaérkezik a magyar fővárosba és politikai körökben azt hiszik, hogy már pénteken vagy szombaton valamely elhatározó lépés történik a válság ügyében.

A hét utolsó napjai kétségkívül nagy jelentőségűek lesznek egy a kormánykriszis eldöntése, mint általában a politikai helyzet tisztázása szempontjából. És különböző örvendétes jelek arra vallanak, hogy végre remélünk lehet a régi óhajtott kibontakozást.

A harcias párt mintha engedett volna eddigi merev magatartásából. A szélsőbalon egyre több hang emelkedik, mely ellene mond a „mindent vagy semmit“ elvnek. Mezőssy Béla után most a harcolók egy másik előkelősége: Olay Lajos száll sikra ama nézet mellett, hogy kevesebb engedménnyel is törekedni kell a parlamenti béke helyreállítására. És ez a felfogás gyorsan terjed a pártban, nagy megrökönyödésére olyanoknak, a kik a mai zűrzavarban magát a zűrzavart szeretik és a kiknek érdekei — melyek közt alárendelt szerepet visz az ország érdeke — egyáltalában nem kívánják, hogy a mai pártkeretek épségben tartásával jöjjön létre az alkotmányos rend.

A király visszatértéig pár napi szünet állott be a válság ügyében. A kombinációk nem szünetelnek ugyan, de az is kedvező jel, hogy a föltevésék, tervezetések most már sokkal szűkebb körben mozognak, sokkal nyugodtabb hangulatról tesznek tanúságot, mint az előző hetekben. Azonkívül, hogy a szabadelvűpárt meghasonlásához fűzött remények meghiusultak és maga a harcias párt is mérsékeltabb álláspontra helyezkedik, rendre erőtlenebbnek bizonyulnak mindazok a fegyverek, melyeket intranzigens oldalról a szenvedélyek újabb fellobbantására kovácsolnak. Így például elintézték kérdésnek vehető, hogy a katonák szabadságolásának dolgából nem lehet „sérelemi“ affért kihozni. A hadügyi kormány rendelkezése kifogástalanul törvényes alapon nyugszik és oly evidens szükséglet pótlására irányul, a melyet eltagadni sehogy se lehet. De a rendelkezés különben is annyira föltételes és kíméletes, hogy csak nyilvánvaló rosszszisztemesség mondhatja azt „erőszakos“-nak, „jogtíró“-nak.

A helyzet és a dolgok higgadtabb megítélését tapasztaljuk az egész vonalon. A harcoló felek kezdenek számolni a tényekkel, a lehetőségekkel, a valódi szükségletekkel. Bizunk abban, hogy ez a hangulat a közelebbi napokban nem romlik meg ismét, hanem hova-tovább erősödni fog. És akkor a végleges megoldás mihamarább bekövetkezik.

Vegyes hírek.

— **Török Bertalan**, az enyedi választó-kerület orsz. képviselője, lapunk főszerkesztője f. hó 1-én városunkba érkezett s átvette lapunk vezetését.

— **Szeptember.** Itt a szép szeptember! A uap már bágyadtabb, szelidebb mosolylyal árasztja sugarait; fák és mezők még kellemes zöldben virulnak. S ha néha egy-egy sárguló vagy hulló levél a mulandóságra emlékeztet is bennünket: annál szivesebben fordítjuk a mosolygó élet felé tekintetünket, melyet a tevékenységben kifáradt, pihenni készülő s az elégedettség képét nyújtó természet mutat. A napot most kezdjük becsülni igazán, mikor aranyos sugarainak derős melege lassankint bucsuzni készül tájainkról. Ez az időszak egyszerűsége a munka kikeletje. Száz meg száz ifju özőni el szerté a városok utcáit, testben és lélekben megfrissülve, megerősödve, s élénkséget hoznak a csendes vidéki városok hangulatába. Városunk is megtelt barnapiros arcú gyermek és ifju sereggel, melyen, mint a jövő szép reményén, örömmel pihen meg gondolatuk. A míg a természet pihenésre készül, az ifju sereg új munkára gyülekezik. Isten hozta őket vissza körünkbe.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Batta Mihályt, Batta Bertalan alvinczi birtokos fiát, miniszteri s. fogalmazóvá nevezte ki s főispáni titkári minőségben szolgálatra Hunyad vármegye főispánja mellé rendelte.

— **Nászünnepek.** Szép és megható ünnepély folyt le aug. hó 31-én Nagyenyeden özv. Kovács Gyuláné házában. E napon volt ugyanis előkelő ünnepség keretében az általános tiszteletben álló család kedves leányai: Mariskának esküvője dr. Fülöp Ferenczcel, a magyarigeni járás derek ifju orvosával. A polgári kőtést Szász József, Alsóféhérvármegye alispánja végezte. Tanúk voltak: a menyasszony részéről dr. Kovács János, a paedagogium tanára és Mészáros István, felvinczi főszolgabíró, a végény részéről Zolics János nyug. ezredes. Nyoszolyolányok: Kovács Katinka, Fülöp Judit, Mészáros Irén és Mészáros Tinka; vőfélyek: ifj. Kovács János, Szabó Imre, dr. Entz Géza és Hegedűs Gyula. Deli 12 óra volt, mikor a diszes társaság fogatokra ült s a várbeli ref. templomba hajtatott egyházi áldásért. A templomban, melyet nagy közönség töltött meg, az egyházi esketést Szilágyi Farkas lelkész végezte. A megindító szép beszéd és ima, mely az eskü szavait megelőzte és követte, sokaknak könnyeket csalt szeméikbe. Az egyházi esketést gazdag lakoma követte özv. Kovács Gyuláné házában, melyen mintegy hatvanan vettek részt, többnyire az ünneplő nagy család közeli és távoli rokonai. A lakoma, melyen sok felköszöntőben éltették az ifju párt, az örömszűlőt és a vendégeket, az esti órákig tartott, mikor az ifju pár kocsiáru ülve a férj állomáshelyére Magyarigenbe utazott. A szívből jövő áldások egész özöne kísért a boldog ifjakat, a kiknek ma is a legszebb s legboldogabb jövendőt kívánjuk.

— **Színház Nagyenyeden.** A mint az előzetes színházi jelentésben olvassuk, f. hó első napjaiban Palotay Antal igazgató színtársulatával városunkba érkeztek. Társulata 27 tagból áll, repertoárja a legújabb darabokat veszi fel. Zenekart is hoz magával. Előre örvendünk annak a valószínűségnek, hogy közönségünk kellemes szórakozásra fog találni a setatéri ideiglenes színházban.

— **Polgári biztos.** Gyulaféhérvárról nyert értesülés szerint a delvidéki hadgyakorlatokra polgári biztosul Novák Ferencz kir. tanácsos, Gyulaféhérvár polgármestere küldetett ki a kormány részéről. E megbízás folytán Novák Ferencz polgármester már el is utazott Temes megyébe.

— **Megnyitó ünnepély.** A Bethlen-kollégiumban az 1903/4 isk. év megnyitó ünnepélye a szokásos keretben f. hó 5-én délután 3 órakor tartatik meg. Az ünnepély érdekességét emelni fogja dr. Szilágyi Zoltán tanár székfoglalója, kit az erdélyi ev. ref. egyházkerület mult év novemberében tartott közgyűlésén választott meg kollégiumunk rendes tanárává.

— **A Tűzoltók mulatsága** f. hó 6-án tartatik meg nagyon gazdag és érdekes műsorral. Ezt a kedvesnek és fényesnek ígérkező mulatságot melegen ajánljuk mindenki figyelmébe. A tűzoltó egyesület az a testület városunkban, mely legelőkelőbb és legnemesebb czélt szolgál. Ezen czél szolgálatában segítjük elő, ha anyagi és erkölcsi támogatásban részesítjük. A kik meghívóra igényt tartanak s nem kaptak volna, forduljanak ez iránt a rendező bizottsághoz.

— **Az Eke közgyűlése.** Az E. K. E.-nek brassói közgyűlése valóságos nemzeti ünneppé növekedett, a melyen az ország minden részéből összeseregelve mintegy 400-an vettek részt. Már korán reggel lobogódiszt öltött a város s mindenütt ünnepi hangulat volt. A kolozsvári gyorsvonattal d. u. 2 órakor érkező vendégeket a vasuti állomásnál nagyszámú közönség várta gr. Lázár István főispánnal és dr. Zakariás János osztályelnökkel az élén. A vendégek a pályaudvartól hosszú kocsisorban vonultak be a városba. A merre a menet elvonult, Brassó város magyar közönsége lelkesen éljenezte a vendégeket. A bevonulás után megtörtént az elszállásolás magánházaknál és vendéglőkben. Délután 3 órakor a brassói magyar kaszinó helyiségébe gyűlt össze a vendégsereg, a hol megszaporodva a helyi E. K. E.-osztály tagjaival mintegy 300-an az E. K. E. zászlója alatt vonultak fel a Czenk-tetőn levő Árpád-emlékhez. Csatlakozott a menethez saját zászlója alatt a brassói magyar dalárda és a városi zenekar. A felvonulás impozáns volt; de maga a vendégsereg is el volt ragadtatva a Czenkről nyíló szép kilátástól. Feilitzsch Arthur elnök, a szobor első parkányára lépvé, gyönyörű beszédben jellemezte az ezredéves emlék jelentőségét, reámutatva, hogy széthuz a magyar és a pártoskodás romboló árjaiba dobja magát. A magyarságnak össze kell tartani osztályra, felekezetre való tekintet nélkül, mert csak úgy remélhetünk szebb jövőt a hazára. Másnap, aug. 30-án (vasárnap) a magyar kaszinó helyiségébe gyűltek össze az E. K. E. tagjai, a honnan ismét az Erzsébet-lobogó alatt mintegy 500-an vonultak fel a Vigadó nagytermébe, a hol a közgyűlés lefolyt. A közgyűlés kiemelkedő momentumát az elnöki megnyitó volt, mely lelkes hangon számolt be az egyesület eredményeiről.

— **Vörösmarty Album.** Kulturmissziót teljesít a „Pesti Napló“, mikor minden esztendőben diszes, ingyenes ajándékokban közelebb hozza a nagyközönség szívéhez a nagy, örökbecsű irodalmi és művészi alkotásokat és azzal, hogy megismerteti, egyuttal meg is szereteti a művészetet. Év-év után gyönyörű művészi ajándékokkal, ritka diszművekkel lepi meg karácsonyra olvasóit a „Pesti Napló“, ez a szó legnemesebb értelmében független, szabadelvű és szókimondó lap és most Vörösmarty Album, a Szózat és a Vén cigány öserejű költőjének életrajzával egyben legkiválóbb alkotásait (Szózat, Szép Ilonka, Csongor és Tünde és számos más) foglalja diszes albumba és adja karácsonyra ajándékol. A Vörösmarty Album a Zichy Mihály Album alakjában és nagyságában készül és e tartalmas diszkönyvben 20 nagy, több színben nyomott műmelleklet, továbbá 40—50 szövegkép fogja díszíteni. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékol megkapja a „Pesti Napló“ minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindazok új előfizetője, aki egész éven át fel- vagy negyedevenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló“-ra.

— **A „Zenélő Magyarországi“** idei X. évfolyam 17-dik füzeté jelent ma meg, a következő érdekes és divatos zeneújdonosságokat hozza előfizetőinek: I. Lányi Ernő „Éjszaka van csillag sincs az égen“. II. Lányi Ernő „Szeged mellett Dorozsma“ magyar dalokat. III. Rosey György „Senegambiai órjátat“ — Senegambian Patrol jellemképet. IV. Lengyel Miska „A kis kofa“ vigdalt a vásárcsarnokból. V. Zsadaányi Ármánd. VI. magyar ábránd (Pezsgő csárda) magánhegedűre. A legkedveltebb zongora zenemű újdonosságokat hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zeneműújdonosságot a mi az év leforgása alatt megjelenik havonta kétszer mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizethetni a most folyó III. évfolyadra, valamint az előző évfolyadokra is a „Zenélő Magyarországi“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest VIII., József-körút 22-24. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, fele évre 12 füzetre 6 korona, ezenkívül bármely más nyomtatásban megjelent zenemű a legjutányosabban kapható.

— **A régi tizforintos bankjegyek becsérelése.** A forint értékre szóló államjegyeket és bankjegyeket tudvalevőleg bevonták a forgalomból és most már kizárólag koronaártekre szóló papírpénz van nálunk forgalomban. Eddig ezen papírpénzek értékesítése még könnyen ment; ezután azonban az értékesítés annál nagyobb nehézségekkel lesz összekötve, mivel az időpont, a mikor ezen pénzek elvesztik érvényességüket, nemsokára bekövetkezik. Erre való tekintettel az osztrák-magyar bank üzletvezetősége most emlékeztette hozzá, hogy a beszűntetett 10 fti osztrák értékű bankjegyek (1880. május 1-iki kelettel), melyek f. évi augusztus 31-éig a két főintézetnél fizetés és becsérelés útján a fiókoknál azonban csak becsérelésre fogadtatnak el, keddtől kezdve, a bankfiókoknál többé be nem cserélhetők és a becsérelés csupán a bécsi és budapesti főintézeteknél történik. Az ilyen bankjegyekkel való fizetés tehát szept. 1-től kezdve teljesen ki van zárva.

— **Rákóczi sirjához.** Midőn Rákóczi Ferencz és szabadságharcza emlékének ünneplésétől zeng az ország: az a kegyeletes vágyakozás támadt országszerte, hogy a nagy szabadsághős sirjához még ez év folyamán zarándok-út rendezte sék. Ezen óhajnak akarnak eleget tenni dr. Thaly Kálmán, Dessewfy Arisztid, dr. Szádeczky Lajos, Vámbéry Ármán, br. Nyáry Ernő és Wosiuszky Mór, kik felhívást tettek közzé, hogy a kik Zrínyi Ilona, II. Rákóczi Ferencz, Rákóczi József, gr. Bercsényi Miklós és neje, gr. Csáky Krisztina konstantinápolyi, továbbá Thököly Imre, Eszterházy Antal, Sibrik Miklós stb. kisázsiai sirjait s ezzel kapcsolatban a kelet csodálatos műemlékeit meg akarják tekinteni: jelentkezzenek az utrendező bizottság irodájában (Budapest, Kishid-utca 4/2.)

— **Szüreti kilátások.** A földművelési miniszterhez beérkezett jelentések szerint a Duna mellekén, habár a pereonopora és oidium sok kárt tettek, elég jó termésre van kilátás. A Tisza vidékén a szőlő többnyire szépen fejlődik; sok helyett azonban a szemek fonnynadni és hullani kezdenek. Az erdélyi termés, az eddigi kilátások szerint, jobb lesz a múlt événél.

— **Uj regény.** Dr. Werner Gyula, a magyar-igeni választókerület orsz. képviselője, új regényt írt „A beszercei diákok” címen három kötetben. Bajos és kedves mese ez a régen mult időkbel, a XVI. századból. Beszerce városában játszik; ennek a krónikáiból van merítve. Akkoriban volt mit fejgyezni a krónikákba. Az érdekes események színes tollu madaraként kergették egymást; az egyik feltűnt, a másik eltűnt. Az intrika, a politika, a harcz váltakozó eseményeinek hullámai szédítő összevisszaságban dobták az embereket a felhők közé, a mélységekbe, a sziklákra és virágos partokra. A szerencse és véletlen, mint két közös lány, nevetve, vihogva futott egymással versenyt

és ragadta a velük szembejövőkét üstükön. Nyugodt vérre, higgadt elmére volt annak szüksége, ki ebben a nagy összevisszaságban el akart igazodni. Azért volt akkor nagy állás a polgármesterseg! Ezért az állásért küzd a regény két hőse: Amend és Hofgráf nagyon érdekes és gyönyörűen megírt cselekményen keresztül. Ajánljuk a hírneves szerző ez újabb munkáját olvasóink figyelmébe.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság
Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

985—1903

v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a nagyenyedi királyi járás-bíróságnak 1903. évi V. 753 sz. végzése következtében dr. Müllér Jenő ügyvéd által képviselt Ravai N. Gyula javára nagyenyedi Aczél Dezső s t. ellen 450 kor. s járulékal erejéig 1903. évi augusztus hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 672 kor. becsült következő ingóságok, u. m. háziabitorok stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1903-ik évi V. 753 sz. számú végzése folytán 450 kor. tőkekövetelés, s jár. erejéig Nagyenyeden a városháza előtt leendő eszközösére 1903. évi szeptember hó 18-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az éritett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagyenyeden, 1903. évi augusztus hó 29-én.

Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

255 1—1

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy csak 2 forint 96 krajczárért a következő pompás aranyútemény megszereshető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkell horgony-rem.-zsebóra, pontosan járó, 3 évi jótállással; 1 valódi goldin vagy nikkell páncél-lánc; 3 drb valódi goldin gyűrű legújabb fagon, simill brilliantokkal; 2 legfin. goldin nyakkendő; 2 valódi goldin újdivatu fülfüggő; 1 tok a horgony-órához; 1 párisi módszerű goldin mellű; 1 goldin vagy nikkell függelék a láncához. — Nem tetsző kicseréltetik, vagy a pénz visszafizetéséért, tehát rizikó kizárva. Más hasonló hirdetés utánzat.

Mindezen pompás ékszer a horgony-rem. órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül.

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett

KAPELLNER & HOLZER

óra- és aranyműem en gros gyári raktárában
Krakau, Dieteisgasse 68. (Oesterreich)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
70 35—52

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda

uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Van szerencsém a nagybecsült hölgyközönség szives figyelmét felhívni, hogy az összes nyári ujdonságok tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított árban lesznek elárusítva.

A már beállott fürdőidényre ajánlom nagy választéku kész uszóruhákat, valamint sapkákat és massirozó keztyűket. Elutazások alkalmával minden kivitelű fa- és bőr-bőröndök.

Oriási választék uri sport-ingekben sapkáknak és övökben.

Nagyenyedi harisnyagyár egyedüli képviselője. Állandó nagy raktár férfi, női és gyermek harisnyákban Harisnya kötés és fejelés elvállaltatik.

Menyasszonyi kelengye 600 koronától 10000 koronáig.

Enyedi és Margit vászon egyedüli raktára. Világhírű női és férfi pécsi kesztyű, Pelikán és Gyukits férfi kalap gyárosok kizárólagos raktára.

Állandó nagy raktár szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőknak, valamint damast asztal-neműekben és zsebkendőknak.

VAJNA MIKLÓS.

FOGAK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolítottatnának 3 koronától. Az általam készített és **Párizsban első díjat nyert** fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogsorok átalakíthatnak.

Videkiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. szám I. em.

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos:

LÖFLER EMIL.

Foghuzás érzéstelenítve.

Tartós plombák.

Rendel: d. e. 10—12 és d. u. 3—7-ig

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

a párisi fogorvosi akadémia kiállításán a kerezettel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is. 224 23—30

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JOZSEF

női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett

csakis mindig

a legjobb minőségű áruk lesznek kiszolgálva.

